

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ¹

[Το παρόν υπόδειγμα προτείνει τον τρόπο με τον οποίο η διαχειριστική αρχή θα μπορούσε να καταρτίσει τη δήλωση πολιτικής της για την καταπολέμηση της απάτης και περιλαμβάνει επίσης δέσμευση της αρχής ελέγχου]

Εισαγωγή

Η διαχειριστική αρχή για [συμπληρώστε τα στοιχεία του προγράμματος] δεσμεύεται για τη διατήρηση υψηλών νομικών, δεοντολογικών και ηθικών προτύπων, την τήρηση των αρχών της ακεραιότητας, της αντικειμενικότητας και της ειλικρίνειας και επιθυμεί να αντιμετωπίζεται ως αρχή που **αντιτίθεται στην απάτη και τη διαφθορά** όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί. Όλα τα μέλη του προσωπικού πρέπει να συμμερίζονται αυτή τη δέσμευση. Στόχος της εν λόγω πολιτικής είναι η προώθηση νοοτροπίας που αποτρέπει τις δόλιες δραστηριότητες και διευκολύνει την πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης, καθώς και την ανάπτυξη διαδικασιών που βοηθούν κατά την έρευνα περιπτώσεων απάτης και συναφών αδικημάτων και διασφαλίζουν επίσης ότι αυτού του είδους οι περιπτώσεις αντιμετωπίζονται κατάλληλα και έγκαιρα.

Υπάρχει διαδικασία **δημοσιοποίησης περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων**.

Ο όρος απάτη χρησιμοποιείται συνήθως για την περιγραφή ευρέος φάσματος αδικημάτων, όπως κλοπή, διαφθορά, υπεξαίρεση, δωροδοκία, πλαστογραφία, παραπλανητική παρουσίαση, αθέμιτη σύμπραξη, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και συγκάλυψη ουσιωδών στοιχείων. Συχνά, περιλαμβάνει τη χρήση παραπλάνησης για την αποκόμιση προσωπικού οφέλους για ένα πρόσωπο, για κάποιο άτομο συνδεδεμένο με το πρόσωπο αυτό ή για τρίτο μέρος, ή την πρόκληση ζημίας σε άλλον – η πρόθεση αποτελεί βασικό στοιχείο που διαχωρίζει την απάτη από την παρατυπία. Η απάτη δεν έχει μόνο δυνητικό οικονομικό αντίκτυπο αλλά μπορεί επίσης να βλάψει τη φήμη ενός οργανισμού που είναι αρμόδιος για την αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση κονδυλίων. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για έναν δημόσιο οργανισμό αρμόδιο για τη διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ. Η διαφθορά είναι η κατάχρηση εξουσίας για προσωπικό όφελος. Σύγκρουση συμφερόντων υπάρχει όταν η αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των επίσημων καθηκόντων ενός προσώπου υπονομεύεται από οικογενειακούς ή συναισθηματικούς λόγους ή από πολιτικούς ή εθνικούς δεσμούς, από οικονομικό συμφέρον ή οποιαδήποτε σύμπτωση συμφερόντων, π.χ. με αιτούντα ή δικαιούχο κονδυλίων της ΕΕ.

Αρμοδιότητες

- Εντός της διαχειριστικής αρχής, η γενική αρμοδιότητα για τη διαχείριση του κινδύνου απάτης και διαφθοράς έχει ανατεθεί στ [συμπληρώστε τα στοιχεία τμήματος ή προσώπου] που φέρει την ευθύνη για:

---

¹ Η δήλωση πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης, από κοινού με τις διαδικασίες για την επαρκή αξιολόγηση του κινδύνου απάτης και τη θέσπιση αποτελεσματικών και αναλογικών μέτρων καταπολέμησης της απάτης μέσω σχεδίου δράσης (σε περίπτωση που ο τελικός κίνδυνος μετά τους ελέγχους κρίνεται σημαντικός ή κρίσιμος) αποτελούν βασικές συνιστώσες του προγράμματος ή της στρατηγικής της διαχειριστικής αρχής για την καταπολέμηση της απάτης.

- τη διενέργεια τακτικής επανεξέτασης του κινδύνου απάτης, με τη βοήθεια ομάδας αξιολόγησης του κινδύνου·
- τη θέσπιση αποτελεσματικής πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης και σχεδίου αντιμετώπισης της απάτης·
- τη διασφάλιση της ενημέρωσης και της κατάρτισης του προσωπικού σχετικά με την απάτη·
- τη διασφάλιση ότι η διαχειριστική αρχή παραπέμπει εγκαίρως τυχόν έρευνες που δρομολογούνται στις αρμόδιες ερευνητικές αρχές.
- Οι αρμόδιοι για την εκτέλεση μιας διαδικασίας/διαχειριστές της διαχειριστικής αρχής είναι υπεύθυνοι για την καθημερινή διαχείριση των κινδύνων απάτης και των σχεδίων δράσης, όπως ορίζονται στην αξιολόγηση κινδύνου απάτης, και ιδίως για τα εξής:
  - τη διασφάλιση ότι υπάρχει κατάλληλο σύστημα εσωτερικού ελέγχου εντός του πεδίου των αρμοδιοτήτων τους·
  - την πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης·
  - τη διασφάλιση της δέουσας επιμέλειας και την εφαρμογή προληπτικών μέτρων σε περίπτωση υπόνοιας απάτης·
  - τη λήψη διορθωτικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν διοικητικών κυρώσεων, κατά περίπτωση.
- Οι αρχές πιστοποίησης διαθέτουν σύστημα για την καταγραφή και την αποθήκευση αξιόπιστων πληροφοριών για κάθε πράξη· λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες από τη διαχειριστική αρχή σχετικά με τις διαδικασίες και τις επαληθεύσεις που διενεργούνται όσον αφορά τις δαπάνες.
- Η αρχή ελέγχου φέρει την ευθύνη να ενεργεί σύμφωνα με επαγγελματικά πρότυπα² κατά την αξιολόγηση του κινδύνου απάτης και της επάρκειας του ισχύοντος πλαισίου ελέγχων.

Αναφορά περιπτώσεων απάτης

Η διαχειριστική αρχή διαθέτει διαδικασίες για την αναφορά περιπτώσεων απάτης, τόσο εσωτερικά όσο και στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης [*...συμπληρώστε τα στοιχεία σχετικά με τους διαύλους εσωτερικής αναφοράς και τους διαύλους αναφοράς στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης...*].

Όλες οι αναφορές θα αντιμετωπίζονται με τη μέγιστη εμπιστευτικότητα και σύμφωνα με [*...συμπληρώστε τα στοιχεία του αντίστοιχου νόμου για την προστασία/δημοσιοποίηση των δεδομένων...*]. Τα μέλη του προσωπικού που αναφέρουν παρατυπίες ή υπόνοιες απάτης προστατεύονται από αντίποινα.

Μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης

Η διαχειριστική αρχή έχει θεσπίσει αναλογικά μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης βάσει ενδεδειγμένης αξιολόγησης του κινδύνου απάτης [πρβλ. έγγραφο καθοδήγησης της Επιτροπής για την εφαρμογή του άρθρου 125 παράγραφος 4 στοιχείο γ)]. Ειδικότερα, χρησιμοποιεί εργαλεία ΤΠ για τον εντοπισμό επικίνδυνων πράξεων (όπως το ARACHNE) και διασφαλίζει ότι το προσωπικό γνωρίζει τους κινδύνους απάτης και λαμβάνει κατάρτιση για την καταπολέμησή της. Η διαχειριστική αρχή διενεργεί αυστηρή και έγκαιρη επανεξέταση όλων των περιπτώσεων εικαζόμενης και πραγματικής απάτης που έχουν σημειωθεί με σκοπό τη βελτίωση του συστήματος εσωτερικής διαχείρισης και ελέγχου όπου χρειάζεται. [*...συμπληρώστε τα στοιχεία των διαδικασιών επανεξέτασης...*].

² Διεθνή πρότυπα για την κατ' επάγγελμα άσκηση εσωτερικού ελέγχου, διεθνή ελεγκτικά πρότυπα

Συμπέρασμα

Η απάτη μπορεί να εκδηλωθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Η διαχειριστική αρχή ακολουθεί πολιτική μηδενικής ανοχής έναντι της απάτης και της διαφθοράς και έχει θεσπίσει ισχυρό σύστημα ελέγχου σχεδιασμένο με σκοπό την πρόληψη και τον εντοπισμό, στον βαθμό που είναι εφικτό, περιπτώσεων απάτης και τη διόρθωση του αντίκτυπού τους, σε περίπτωση που σημειωθούν.

[Διαγράψτε ή διατηρήστε, κατά περίπτωση:] Η παρούσα πολιτική και όλες οι συναφείς διαδικασίες και στρατηγικές υποστηρίζονται από *[...συμπληρώστε τον τίτλο του φορέα εποπτείας που θα εγκρίνει την πολιτική καταπολέμησης της απάτης π.χ. διοικητικό συμβούλιο..]* που, ενεργώντας προνοητικά, θα τις επανεξετάζει και θα τις επικαιροποιεί συνεχώς.